

Rapport fra ekstern vurdering
på Solvin skole i uke 45/2014

Innhold

I. Forord	3
II. Solvin skole	4
III. Valg av hovedutfordring	5
IV. Glansbilde - Framtidsbilde	5
V. Tegn på god praksis.....	7
Kriterium:	11
VI. Skolens utviklingsområder	11
VII. Idéer til videre arbeid	13
Vedlegg A.	15
Deltakere i ekstern vurdering	15
Begrunnelse for valg av informanter.....	15
Vedlegg B. Tidsplan og aktiviteter	15
Ståstedsanalyse.....	17
Dokumentanalyse	17
Samtaleguider	18

I. Forord

Hamarregionen gjennomfører nå ekstern skolevurdering i alle fire kommunene, Stange, Hamar, Løten og Ringsaker. Det er første gang skoler i regionen tar del i en slik prosess, og det er første gang vi som vurderere utfører et slikt oppdrag. Dette har vært en spennende og lærerik prosess for oss. Sykdom gjorde at det ble en rokering i sammensetning av vurdererparet ved Solvin skole.

Det har gjennom hele prosessen vært gode samarbeidsforhold mellom oss og skolens ledelse. Dagene på skolen i vurderingsuka har vært svært lærerrike, og vi har møtt engasjerte og positive lærere, motiverte og fornøyde elever og en lojal og støttende foreldregruppe. Som vi peker på i rapporten, har skolen mange sterke sider å bygge videre på, og disse vil være et godt grunnlag for i videreutvikling av skolen.

Vi takker for all hjelp i dagene ved Solvin skole, og vi ønsker dere alle lykke til.

Stange, 6.11.2014

Cecilie Werner Erichsen
Geir Willard

Om regionen:

Alle fire kommunene i Hamarregionen har gått sammen om å benytte ekstern skolevurdering som metode i det skolebaserte vurderingsarbeidet.

Det er nedsatt et vurdererkorps med skoleledere og lærere fra alle fire kommunene. Disse har gjennomgått skolering i regi av Utdanningsdirektoratet, og gruppa har samarbeidet tett om prosessen fram mot vurderingsuka på de enkelte skolene. Nettverket av skolevurderere ledes av grunnskolesjefen i Hamar.

Hvorfor skolevurdering:

- I følge forskrift til opplæringsloven § 2 - 1 første ledd, skal skolen jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen medvirker til å nå målene i generell del og fagdelene av læreplanen.
- Skolen skal over tid foreta vurderinger og undersøkelser relatert til alle mål i læreplanverket. Skolen skal analysere resultatene av undersøkelsene, trekke konklusjoner og iverksette tiltak som følge av dette.
- Den skolebaserte vurderingen skal være til hjelp i arbeidet med skoleutviklingen og bidra til at personalet får økt innsikt i sammenhengen mellom rammefaktorer, prosesser og resultat. En innsikt som igjen skal bidra til å øke elevenes utbytte av opplæringen.
- Det bør legges til rette for at de parter som deltar i analyse- og konklusjonsarbeidet har nødvendig kompetanse. Konklusjonene av den skolebaserte vurderingen bør skriftliggjøres og kommuniseres til berørte parter.
- Skoleeier har ansvar for å jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen bidrar til å nå de målene som er fastsatt i den generelle delen av læreplanen og i de enkelte læreplanene for fag.

- Skoleeier skal medvirke til å etablere administrative systemer og innhente statistiske og andre opplysninger som er nødvendig for å vurdere tilstanden og utviklingen innenfor opplæringen. (Jmfør Opplæringsloven §13.10)

Hvorfor ekstern vurdering?

Formålet er at vurderergruppa skal være til hjelp i arbeidet med pedagogisk kvalitetsutvikling i skolen. På kort tid og gjennom en enkel prosess får skolen hjelp fra fremmede til å se seg selv.

Hvem er vurderingsgruppa?

Vurderingsgruppa har bred pedagogisk bakgrunn, og skal vurdere alle skolene i alle fire kommunene. Hver skole skal i løpet av tre – fire år bli vurdert. To vurderere gjennomfører vurdering på hver skole, og ingen skal vurdere skole i egen kommune.

Hva gjør vurderingsgruppa?

Skolen, i samarbeid med skoleeier, velger et fokusområde for vurdering. Vurderingsparet forbereder selve vurderingen gjennom et første møte med skolen. De utarbeider kriterier, velger metode og verktøy tilpasset den enkelte skoles vurderingsområde. De gjennomfører et vurderingsarbeid, og skriver en rapport som legges frem for skolen i slutten av vurderingsuka.

Vurderingsgruppa sin oppgave er å speile praksis opp mot vurderingskriteriene og er ikke en rådgivning, men skal være til hjelp og støtte for internt utviklingsarbeid.

Rapporten

Vurderingsgruppa skriver en rapport om resultatet av vurderingen. Rapporten trekker fram skolen sine sterke sider og peker på eventuelle utfordringer den har. Rapporten gir også informasjon om rammene for vurderingen – tidsbruk, metodevalg, verktøy m.m.

Vurderingen tar ikke mål av seg til å gi et fullstendig bilde av skolen, men er et bidrag til hva en bør arbeide videre med innen det området som er vurdert.

Det er ønskelig at de redskaper og metoder som er blitt brukt kan overføres til det interne utviklingsarbeidet skolen årlig arbeider med.

II. Solvin skole

Solvin skoles visjon er:

*Solvin skal være et godt sted å være
- for å lære*

Fakta om skolen:

Solvin skole er en 1 – 7 skole med 134 elever og 25 ansatte. Skolen har egen SFO.

Skolens ledelse og administrasjon består av:

Rektor:	Helen Ødegaard
Rektors stedfortreder:	Anne B. Langberg
Sekretær:	Anita Nybakk
SFO-leder:	Laila Granheim
Helsesøster:	Kari Bryhni

Kollegiet består av lærere og fagarbeidere.

Skolen har følgende satsingsområder skoleåret 2014-15:

- Matematikk
- "Framtida er nå"

"Framtida er nå" er et fellesprosjekt for barnehager og skoler i Stange kommune som skal gå over flere år.

III. Valg av hovedutfordring

Etter gjennomførte elev- og foreldreundersøkelsen skoleåret 2013-14 og nasjonale prøver høsten 2013, ble disse lagt fram og drøftet i skolens forskjellige organer. Ut fra disse drøftingene var det fire områder som pekte seg ut som aktuelle områder å arbeide videre med: Grunnleggende ferdigheter, underveisvurdering, profesjonsutvikling og samarbeid og læreplanarbeid.

Etter en SWOT-analyse i personalgruppa ble underveisvurdering valgt som tema. Kollegiet anser dette for å være et område som skolen både har flere sterke sider innenfor, men hvor det samtidig er grunnlag for forbedringer. Temaet harmonerer godt med skolens og kommunens øvrige satsingsområder

Som følge av resultatene i Ståstedsanalysen og SWOT-analyse har skolen valgt som hovedutfordring temaet: **Underveisvurdering.**

IV. Glansbilde - Framtidsbilde

I evalueringssuken har vi vurdert skolens nåværende praksis opp mot et ideelt framtidsbilde – slik skolen selv ønsker den skulle ha vært.

Kriterium betyr her krav til kjennetegn på god kvalitet. Kriteriene er hentet fra lov, regelverk, læreplanverk og skolen sine egne planer.

Når vurdererparet gjennomfører en vurdering, blir kriteriene sammenlignet med den informasjonen som er samlet inn før og under vurderingsuka.

Kriteriene i rapporten er utformet av vurdererparet og godkjent av skolen.

GLANSBILDE –FRAMTIDBILDE - SOLVIN SKOLE, STANGE, høsten 2014

TEMA: Underveisvurdering

KRITERIUM	TEGN PÅ GOD PRAKSIS
Elevene deltar aktivt med å vurdere seg sjøl og hverandre	Elevene forstår hvilke læringsmål de arbeider mot i timer og lengre perioder Elevene bruker vurderingskriterier i læringsarbeidet. Elevene vurderer seg sjøl og hverandre. Elevene er motiverte for læringsarbeidet.
Lærerne arbeider aktivt med vurdering i undervisningen	Lærerne har en tydelig oppstart og avslutning av hver læringsøkt. Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det daglige arbeidet med hver enkelt elev. Lærerne utfører en vurderingspraksis som bidrar til at elevene reflekterer over egen læring. Lærerne gir begrunnede og konstruktive framovermeldinger til elevene.
Foreldrene er kjent med lærernes arbeid med vurdering og hva som fører til læring	Det avholdes lovpålagte foreldremøter og utviklingssamtaler. Foreldrene er kjent med elevenes måloppnåelse. Foreldrene er kjent med hva skolen forstår som god vurderingspraksis. Foreldre vet hvordan de kan bidra til å stimulere elevene i læringsarbeidet.
Skolen er en lærende organisasjon	Skolen organiserer utviklingsarbeidet ut fra kunnskap om vurdering slik at det skaper refleksjon. Skolen benytter en helhetlig plan for det systematiske pedagogiske utviklingsarbeidet i tråd med kommunale og nasjonale føringer. Erfaringsutveksling mellom lærerne er satt i system. Beslutninger som er fattet følges lojalt opp av alle ansatte.

V. Tegn på god praksis

Skolens sterke sider innefor vurderingsområdet

Kriterium:

Elevene deltar aktivt med å vurdere seg selv og hverandre.

Tegn:

- a) Elevene forstår hvilke læringsmål de arbeider mot i timer og lengre perioder
- b) Elevene bruker vurderingskriterier i læringsarbeidet.
- c) Elevene vurderer seg selv og hverandre.
- d) Elevene er motivert for læringsarbeidet.

Hva vi så og hørte:

I alle klasserom var målene for uka hengt opp på veggen og mål for timen skrevet på tavla. Elevene fortalte at dette var fast, og de bekreftet også at lærerne alltid gjennomgikk alle målene. Lærerne stilte spørsmål for å sikre seg at elevene hadde forstått målene. Elevene var tydelig godt kjent med disse rutinene. Vi så også flere eksempler på at lærerne viste til tidligere målsettinger og at de aktiviserte elevens forkunnskaper i forbindelse med gjennomgang av målsettingene. Noen av lærerne benyttet seg av konkretisering.

Foreldrene fortalte at de har god oversikt over hva elevene skal lære. Dette formidles på foreldremøter om høsten, og følges opp med målformuleringer på ukebrev/ukeplaner, gjennom elev- og utviklingsamtaler og i halvårsvurderingen. Årsplanene er tilgjengelige for foreldrene på itslearning. Elevene sa at de ofte fortalte hjemme hva de skulle jobbe med på skolen.

Ikke alle elevene visste umiddelbart hva "vurderingskriterier" betydde, men de kom ganske raskt til at det var punkter for "Hva du skal gjøre." Noen viste til at de hadde spesielle kriterier for hvordan det skulle leses høyt. Andre eksempler var innledning, avsnitt, punktum og stor bokstav i tekster. I tillegg fortalte elevene at de noen ganger brukte kriterier når de rettet hverandres prøver og arbeid. Dette gjaldt 4.-7. trinn. Lærerne viste spesielt til bruk av kriterier ved større prosjekt.

Vi så ikke utstrakt bruk av vurderingskriterier under våre observasjoner, men det var synlig i et par klasser. En elev sa "...at man lærer på en fin måte", når kriterier ble brukt ved vurdering av andres arbeid. Dette kommer vi tilbake til senere i rapporten.

Elevene vurderte seg selv gjennom en "målsjekk". Dette ble gjort i flere klasser. De brukte smilefjes som symbol og skjemaet ble samlet inn av lærer som også ga sin vurdering på skjemaet. Skjemaet hadde et eget punkt for andre spørsmål slik at eleven kunne formulere hva han/hun lurte på.

I tillegg fortalte eleven at de hadde "fredagsprøver". Disse prøvene ble noen ganger vurdert av dem selv og av medelever.

"Tommelvurdering" ble brukt i de aller fleste klassene under våre besøk. Elevene snakket også om denne metoden. Den ble brukt på ulike tidspunkt i timene, men for det meste mot slutten.

Elevene fortalte at de noen ganger vurderte hverandres gloseprøver, at de byttet bøker og noen ganger ga hverandre respons på tekster. Vi så ingen eksempler på dette under observasjonene. Dette vil vi utdype i avsnittet om skolens utviklingsområder.

Elevene virket veldig motiverte og arbeidsomme. De var godt kjent med rutinene ved oppstart. Det var tydelig allerede utenfor klasserommet. Elevene gikk rolig inn eller ble hilst inn i klasserommet. Elevene arbeidet rolig og konsentrert. Vi så bare individuelt arbeid. En elev uttrykte riktignok at han synes han lærte best og mest når han kunne lære andre noe.

Elevene ga tydelig uttrykk for at de likte følelsen av mestring. De sa de ble stolte og glade og fornøyde av å få til noe som var vanskelig. Det er utstrakt bruk av to-lærer og fagarbeidere i timene, og fagarbeiderne fortalte om en bevisst holdning til deres rolle i arbeidet med barnas læring.

Det var god stemning i alle klassene. Vi så gode relasjoner mellom lærere og elever og mellom elevene. Foreldrenes utsagn bekrefter at skolen er god til å se hver enkelt elev og at lærerne er flinke til å bygge gode relasjoner med elevene. Foreldrene roste også klasse- og skolemiljøet generelt og viste til tydelighet og samstemthet i lærerkollegiet og helt "opp til" rektor.

Oppsummering

Vi så mange tegn på god praksis i klasserommene på Solvin. Skolen er godt i gang med å etablere en felles vurderingspraksis og har gode strukturer for å sikre at elevene er kjent med og forstår målene de skal nå. Vi hørte om flere måter elevene vurderte seg selv på og registrerte at smilefjes og tommel var to etablerte og kjente metoder. Elevene er svært motiverte og timene var preget av gode relasjoner mellom lærer og elev og mellom elevene.

Når det gjelder systematisk bruk av vurderingskriterier erfarte vi ikke at dette var satt i system på samme måte. Dette gjaldt også elevenes arbeid med å vurdere hverandre. Vi ser at skolen har et potensiale på disse områdene og vil komme tilbake til dette senere i rapporten.

Kriterium:

Lærerne arbeider aktivt med vurdering i undervisningen.

Tegn:

- a) Lærerne har en tydelig oppstart og avslutning av hver læringsøkt.
- b) Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det daglige arbeidet med hver elev.
- c) Lærerne utfører en vurderingspraksis som bidrar til at elevene reflekterer over egen læring.
- d) Lærerne gir begrunnede og konstruktive framovermeldinger til elevene.

Vi så og hørte:

Skolen har i flere år arbeidet med struktur i undervisningen, og det er et uttalt mål at det skal være en tilnærmet lik oppstart og avslutning av hver time/læringsøkt. Våre observasjoner og samtaler med lærere og elever bekrefter dette. Oppstarten innebærer at mål for timen, hvilke bøker som skal benyttes og hvilke oppgaver elevene skal jobbe med skrives på tavla. Mål for uka i basisfagene henger på veggen i klasserommet, og disse gjennomgås i sammenheng med dagens mål.

Lærerne tok tak i innholdet fra tidligere økter, repeterte og stilte spørsmål for å sikre seg at elevene hadde forstått målene. De snakket mye med elevene og kommuniserte godt. Elevene var godt kjent med rutinen, og mål som det ble henvist til kjente elevene godt.

Lærere ga uttrykk for at oppsummering av timene gjøres litt ulikt. Det ble blant annet benyttet skjema som elevene fyller ut og legger igjen på pulten, exit-kort eller at læreren oppsummerer muntlig. Lærerne sa også at en tydelig oppsummering kan være en utfordring å huske eller rekke. Siden mange av læringsøktene organiseres i dobbelttimer på 90 minutter, kunne overgangen mellom ulike fag bli forskøvet. Dette er grunnen til at vi ikke tok del i avslutningen av timene i våre observasjoner.

Vi registrerte ikke at det ble referert til prøver, tester eller kartlegginger i de timene vi observerte. De foresatte fortalte at resultatene formidles på individnivå i samtaler samt på halvårsvurderinger. Skolens resultater legges ut på skolens hjemmesider og formidles gjennom FAU og SU. De ønsker samtidig at grunnlaget i kartleggingsprøver og nasjonale prøver i større grad kan benyttes som et utgangspunkt for framovermeldinger.

Flere av lærerne uttrykte at de er bevisste på bruken av lukkede kontra åpne spørsmål. Vi observerte bruk av spørsmål til refleksjon i noen klasser og at enkelte lærere stilte spørsmål til refleksjon, aktiviserte forkunnskaper, utfordret igjen og igjen og spurte om elevene så mønstre. Det er allikevel riktig å påpeke at i samtlige klasser arbeidet elevene individuelt og at vi i våre observasjoner utelukkende så at læreren stilte spørsmål til hele klassen som elevene svarte raskt ved håndsopprekking. Ikke i noen klasser var deler av timene organisert slik at det ga elevene anledning til å reflektere sammen med noen.

Lærerne fortalte at de kommenterer skriftlige arbeider og at disse kommentarene benyttes av elevene i ettertid. I mange klasser arbeidet eleven selvstendig og lærerne gikk rundt og veiledet. I våre observasjoner kunne vi ikke høre hva som ble sagt mellom lærer og elev i denne veiledningen, men vi registrerte at elevene fikk en bekreftelse på retningen i arbeidet deres. Hvordan målsjekk-arkene ble brukt etter at elevene hadde svart, så vi ikke eksempler på.

Elevene fortalte at lærerne gir dem framovermeldinger i fagene i elevsamtaler, i utviklingssamtaler og på halvårsvurderingen. Dette ble bekreftet av de foresatte, men de fortalte også om ulik praksis i klassene. Enkelte ønsket mer konkrete tilbakemeldinger på hva barna kunne gjøre for å forbedre seg, med bakgrunn både i lekser, kartlegginger, nasjonale prøver og halvårsvurderinger. Det ble uttrykt at faglige tilbakemeldinger og råd om forbedring kunne komme oftere og være mer konkrete. Fagarbeiderne ved skolen fortalte at de la stor vekt på være en ressurs for læreren og forsøkte å støtte til elevene i form av oppfordring til refleksjon.

Oppsummering:

Alle timer i alle klasser begynner med gjennomgang av mål for timen og perioden. Disse er godt synlige både på tavla og i klasserommet. Det er god struktur i timene. Det er noe større grad av variasjon i oppsummering av timene. Her benyttes ulike teknikker som muntlig, skriftlig, exit-kort og tommel-vurdering. Lærerne brukte mye tid til å hjelpe elevene i timene.

Kriterium:

Foreldrene er kjent med lærernes arbeid med vurdering og hva som fører til læring.

Det ble avholdt et foreldremøte den første dagen i vurderingsuka. Til møtet var alle klassekontaktene samt vararepresentanter invitert. Det møtte representanter for alle klassene, og 2/3 av de inviterte var til stede. Ved siden av at gruppa skulle uttale seg om skolens sterke og svake sider generelt, ble de utfordret på noen tegn på god praksis innenfor det valgte kriteriet.

I beskrivelsen av skolens sterke sider var foreldrene samstemte i at skolen hadde tydelig ledelse og engasjerte lærere. De opplevde at skolen la godt til rette for den enkelte elevs behov og at denne ble sett. De var fornøyd med informasjonsflyten gjennom ulike kanaler. De berømmet og skolen for stor grad av åpenhet og at det var klima for å ta opp kritikkverdige forhold.

Samtidig utfordret de foresatte skolen på enkelte ting. Det mente det var stor variasjon i bruken av IT blant lærerne, og dette gjaldt særlig læringsplattformen. Det var et klart ønske fra de foresatte om å kunne bidra mer i arbeidet med å veilede barna mot måloppnåelse, og det ble etterspurt flere og mer konkrete tilbakemeldinger her.

De foresatte pekte også på at skolen hadde en bygningsmessig utfordring når det gjaldt fysisk aktivitet, kroppsøving og svømming.

De foresatte var sjøl åpne på at de måtte være lojale overfor skolens arbeid og beslutninger, og de ønsket å kunne bruke skolen mer som et samlingspunkt for sosiale samlinger, og de ønsket i enda større grad kunne bidra i fellesskapet.

De foresatte gav uttrykk for at det var lett å vite hva barnet skulle lære da dette ble formidlet både på læringsplattformen, gjennom ukebrev, utviklingssamtaler og halvårsvurderinger. Det var allikevel et ønske om å få tydeligere og oftere konkrete framovermeldinger på lekser og arbeid. Videre kom det fram et ønske om at tiden

som ble brukt resultater på nasjonale prøver og kartlegginger måtte stå i forhold til det øvrige innholdet i samtalene.

Oppsummering:

Vi registrerte en foreldregruppe med stor tillit til skolens arbeid og lojalitet til dens beslutninger. Gruppen hadde ønsker og forventninger om ytterligere bedring av praksis knyttet til tilbakemeldinger om faglig framgang.

Kriterium:

Skolen er en lærende organisasjon

Tegn:

- a) Skolen organiserer utviklingsarbeidet ut fra kunnskap om vurdering slik at det skaper refleksjon.
- b) Skolen benytter en helhetlig plan for det systematiske pedagogiske utviklingsarbeidet i tråd med kommunale og nasjonale føringer.
- c) Erfaringsutveksling mellom lærerne er satt i system.
- d) Beslutninger som er fattet følges lojalt opp av de ansatte.

Vi så og hørte:

Tegnene på god praksis knyttet til dette kriteriet har vi ikke observert. Vi har innhentet informasjon gjennom intervju med lærerne.

Lærerkollegiet oppgir at de har god oversikt over fagfeltet vurdering og at det er gode og oversiktlige planer for utviklingsarbeidet ved skolen. Lærerne er organisert i faste team og deler erfaringer med hverandre. Deling etter kurs nevnes spesielt. De framhever rektor som en leder som tar tak og er visjonær. Tid nevnes som en begrensende faktor. "Litt lite tid" og "Det tar tid" er eksempler på dette. Fagarbeiderne vi intervjuet bekreftet at erfaringer og planer ble delt også med dem.

Lærerne bekrefter lojalitet til felles praksis rent faglig. De opplever at de drar i samme retning og at det er inspirerende og morsomt. De opplever det også som nyttig.

Oppsummering

Vi opplevde et sammensveiset og lojalt kollegium med høy grad av trivsel. De uttrykte også stolthet over å være en del av Solvin skole. Som nevnt har vi ikke detaljert kunnskap om hvordan tiden til det pedagogisk utviklingsarbeidet utnyttes og om erfaringsutvekslingen lærerne i mellom er satt i system, men vi tar allikevel sjansen på å nevne noen grunnleggende prinsipper for kunnskapsutvikling i avsnittet med idéer til videre arbeid.

VI. Skolens utviklingsområder

Kriterium:

Elevene deltar aktivt med å vurdere seg selv og hverandre.

Tegn:

- a) Elevene forstår hvilke læringsmål de arbeider mot i timer og lengre perioder
- b) Elevene bruker vurderingskriterier i læringsarbeidet.
- c) Elevene vurderer seg selv og hverandre.
- d) Elevene er motivert for læringsarbeidet.

Hva vi så og hørte:

Vi har tidligere sagt at skolen har felles og god praksis når det gjelder å gjennomgå og gjøre målene kjent for elevene. Når vi nå allikevel tar dette tegnet med under utviklingsområder, er det fordi det i de fleste klasser foregikk kommunikasjon om målformuleringene mellom læreren og klassen som helhet. I noen tilfeller var det vanskelig å vite om elevene hadde forstått målene. Elevene ble oppfordret til å si fra hvis de syntes noe var vanskelig.

Under våre observasjoner så vi i liten grad bruk av vurderingskriterier. Vi vet at det blir brukt i ulike sammenhenger, men vi så ikke at det ble brukt systematisk. Vi har valgt å se dette i sammenheng med i hvilken grad elevene vurderte sitt eget og andres arbeid.

Begrunnelsen for dette er sammenhengen i de fire prinsippene for god underveisvurdering. Disse prinsippene sier at elevene lærer best når de

- forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem
- får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen
- får råd om hvordan de skal forbedre seg
- er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling

Vi er kjent med at skolen har lagt stor vekt på struktur og klasseledelse. Det er helt tydelig en gjennomgående praksis, og det er svært synlig i alle klasserom. Samtidig så vi at elevene i svært stor grad arbeidet individuelt og at det var overveiende skriftlige aktiviteter.

Vi så bare ett eksempel på at elever samarbeidet/hjalp hverandre. En lærer nevnte begrepet "læringsvenn", mens elevene snakket om at de noen ganger vurderte hverandres arbeid.

Oppsummering

Sett opp mot tegn på god praksis fra glansbildet og de fire nevnte prinsippene mener vi at Solvin skole har et potensiale i forhold til de to tegnene på god praksis:

- Elevene bruker vurderingskriterier i læringsarbeidet.
- Elevene vurderer seg selv og hverandre.

Kriterium:

Lærerne arbeider aktivt med vurdering i undervisningen.

Tegn:

- a) Lærerne har en tydelig oppstart og avslutning av hver læringsøkt.
- b) Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det daglige arbeidet med hver elev.
- c) Lærerne utfører en vurderingspraksis som bidrar til at elevene reflekterer over egen læring.
- d) Lærerne gir begrunnede og konstruktive framovermeldinger til elevene.

I våre observasjoner og samtaler registrerte vi ikke at prøver eller kartlegginger var gjenstand for aktiviteten i klasserommet. Men det gjennomføres ukentlige målsjekker i basisfagene, og i en klasse hadde de en slik målsjekk mens vi observerte. Resultater på nasjonale prøver foreligger ikke ennå, og lokale kartleggingsprøver i basisfagene blir gjennomført i disse dager, så det er naturlig at dette ennå ikke er tema. Men fra foreldrehold ble det antydning at både kartleggingsprøver og nasjonale prøver i større grad kunne bli et grunnlag og utgangspunkt for det videre arbeidet med faget i stedet for at selve resultatet i seg sjøl ble det viktigste og derfor fikk uforholdsmessig stor oppmerksomhet på utviklingssamtalen. Den faglige framovermeldingen kunne oppleves som ulen og lite konkret.

En elev uttrykte at han lærte best når han kunne lære bort til andre. Vi registrerte i våre observasjoner at lærerne har svært god struktur i timene og det er gode arbeidsforhold for alle elever. Det er rolig og stille i alle timer.

En god underveisvurdering skal gi eleven råd om hvordan han hun kan forbedre seg i fagene. I observasjonene våre ser vi at lærerne benytter mye tid til å se på hvordan elevene arbeider med oppgavene. Vi så at også i muntlige fag benyttes mye av tiden til skriftlige oppgaver. Tilbakemeldinger på slike oppgaver kan i slike situasjoner like gjerne komme til å dreie seg om formelle sider ved oppgaven som det faglige innholdet. I noen tilfeller er det grunn til å etterspørre læringseffekten ved en del skriftlige oppgaver. Vi tenker at utstrakt bruk av skriftlige individuelle oppgaver i noen grad kan føre til en noe lenge vei for læreren å nå inn til det faglige nivået i oppgavene enn om oppgaver utføres f.eks. parvis og muntlig.

Oppsummering:

Det benyttes vanligvis målsjekk etter gjennomgang og arbeid med temaer i basisfagene. Hvordan målsjekken ble benyttet i det videre arbeidet så ikke vi. De foresatte ønsket bedre framovermeldinger ed utgangspunkt i nasjonale prøver og kartlegginger.

Vi registrerte mye skriftlig arbeid også i muntlige fag.

VII. Idéer til videre arbeid

Solvin skole har en felles vurderingspraksis som lojalt følges av alle lærere. Med utgangspunkt i innarbeidede og kjente rutiner mener vi at skolen har det aller beste utgangspunkt for å komme videre med sin vurderingspraksis.

Vi mener det ligger et stort potensiale i å øke elevaktiviteten i timene. Dette kan for eksempel gjøres ved å la dem delta i utvikling av vurderingskriterier, evt bare bruke vurderingskriterier mer systematisk. Elevene vil da ha bedre muligheter til å vurdere eget og andres arbeid ut fra disse, samt komme i posisjon til å reflektere over sin egen læring. Ved å la elevene arbeide sammen to og to, eller i små grupper vil

lærerne kunne få en friere rolle til å gjennomføre korte samtaler med hver enkelt både om de har forstått målene, om graden av måloppnåelse og til begrunnede og konstruktive framovermeldinger. I tillegg skapes en arena hvor elevene kan reflektere sammen om læring. Elevene på Solvin er svært motiverte og opplever gode klassemiljøer. Slik vi ser det er dette det beste utgangspunktet for å kunne gjøre eleven til en mer aktiv deltaker i sin egen læringsprosess.

Vi gjør oss også noen tanker om den utstrakte bruken av skriftlig, individuelt arbeid i timene. Vi er klar over at vi var til stede bare i utvalgte timer, og det er ikke sikkert at timene var representative for alle de undervisningsformer som benyttes ved skolen. Allikevel var det stort sammenfall mellom det vi så og det vi hørte elevene fortelle. Alle lærerne har så god struktur i timene og elevene er så motiverte, at dette til sammen skulle være et svært godt grunnlag for å vurdere andre arbeidsformer. Vi mener at arbeidsformer som i større grad aktiverer elevene muntlig vil skape rom for refleksjoner hos elevene. I slike situasjoner vil det være svært naturlig for lærer å gi raske faglige tilbakemeldinger. Bruk av læringspartnere kan være en metode skolen kan vurdere.

Vi har som tidligere nevnt, ikke observert møtene der pedagogisk utviklingsarbeid drives. Vi har allikevel valgt å nevne noen prinsipper for kunnskapsutvikling i organisasjoner her. Vår begrunnelse ligger i at kollegiet på Solvin framstår som lojale og utviklingsorienterte.

Erfaringsutveksling og deling fører nødvendigvis ikke til læring. Wells skisserer dette i en modell for kunnskapsutvikling, (Wells læringsssyklus), i spennet mellom individ og fellesskap og mellom høy og lav intensjonalitet. Det handler om individets eget innsikt og erfaring, brukt sammen med informasjon fra andre i organisasjonen. Kunnskapsbygging er kollektive prosesser der aktørene søker å utvikle forståelse og handling knyttet til felles aktivitet. Erfaringer og informasjon blir overført og utviklet gjennom den kunnskapsbyggende aktiviteten man står sammen om.

Knut Roald framhever 12 prinsipper for kunnskapsutviklende møter:

- Medskapning framfor medbestemmelse.
- Spørsmål framfor forslag.
- Bevisst utelate motforestillinger i "søkefasen".
- På jakt etter sammenhenger mer enn årsaker.
- Positive erfaringer før negative erfaringer.
- Møteledelse på omgang.
- Heterogene arbeidsgrupper.
- Prioritering framfor avstemning.
- Milepæler og ansvarsfordeling.
- Handlingsorienterte tilbakemeldinger om kompetanseutvikling.
- Pauserommet er ikke en godt arbeidssted.
- Skille mellom utviklingssaker og forvaltningssaker.

Oppsummering

Solvin skole er kommet langt i utviklingen av en felles vurderingspraksis. Vi mener de har de aller beste forutsetninger til videreutvikle denne slik at elevene i enda større

grad blir aktive aktører i sin egen læringsprosess. Å legge til rette for refleksjon over egen læring på alle nivåer kan være en vei å gå.

Vedlegg A.

Deltakere i ekstern vurdering

- Interne: Elever, lærere og foreldre
- Eksterne: Cecilie Werner Erichsen og Geir Willard

Begrunnelse for valg av informanter

Framtidsbildet er inneholder kriterier på fire nivåer, elever, lærere, foreldre og organisasjon. Vi fant det naturlig å la representanter for alle nivåene delta aktivt i vurderingsuka. Det er gjort gjennom intervjuer med elever, lærere og barne- og ungdomsarbeidere, foreldremøte og observasjoner i de fleste klassene ved skolen.

Vedlegg B. Tidsplan og aktiviteter

FRAMDRIFTSPLAN FOR ARBEIDET MED EKSTERN SKOLEVURDERING

DATO	TIDSPUNKT	INNHold	ANSVAR
Onsdag 23.04		Besøk av Haldis og Geir 12.00 -14.00.	Helen, Aina
Mandag 28.04	14.00 -15.30	Ekstern skolevurdering. Besøk og presentasjon ved Haldis og Geir. Film 1 og 2. Sendt ut elev - og foreldreundersøkelsen for skoleåret 2013-14. Tidligere gjennomgått i fellesskap.	Aina
Uke 18		Klargjøring av undersøkelsen	Helen
30.04.	12.00-14.00	Drøfting av påstander i plangruppa. Undersøkelsens validitet.	Plangruppa
Mandag 05.05	14.00 -16.00	Ekstern skolevurdering, felles gjennomgang av påstander.	Helen, Aina + alle
Mandag 12.05	14.00-15.30	Gjennomføre undersøkelsen.	
Onsdag 14.05	08.30. 09.30.	Se på resultater av ståstedsundersøkelsen. Forberedelse til 02.06.	Plangruppa
Mandag 02.06	14.00-15.30	Ekstern skolevurdering – Presentasjon av	Helen ,Aina +alle

		undersøkelsen. Drøfting av resultater , velge retning for temaer.	
Fredag 08.08.	12.00	Arbeidsmøte – plan for høsten.	Geir, Halldis ,Aina og Helen
AUGUST 2014 P-DAG		SWOT .Styrker ,svakheter ved vår skole. Muligheter, utfordringer. Utvikle tema.	Alle
29.08		Sende tema til Halldis og Geir	Aina og Helen
15.09		Utkast av glansbilde fra Geir og Halldis legges fram i kollegiet.	
29.09		Ferdig glansbilde fra Halldis og Geir legges fram for Solvin.	Rektor
Mandag 03.11.	Kl.18.30-20.00	Foreldremøte FAU og to klassekontakter fra hvert trinn.	FAU + to klassekontakter fra hvert trinn. Geir , Halldis og Helen
Uke 45 mandag 03.11- 07.11	Hele dager	Vurderingsuke.	Halldis og Geir
Uke 46-----	Evaluering av uka		

TIDSPLAN FOR VURDERINGSUKA

Solvin skole

Mandag 3. november

TIDSPUNKT	INNHold	ROM
Kl 08-08.15	Møte m/lærere	Personalrom
Kl 08.15-08.25	Møte m/rektor	Rektors kontor
Kl 08.40- 09.10	Intervju m/ elever i 2. og 3. kl	Grupperom(3 fra hver klasse)
Kl 09.30-10	Intervju m/elever i 4.og 5.kl	Grupperom(3 fra hver klasse)
Kl 10.20-10.50	Intervju m/ elever fra 6. og 7.kl	Grupperom(3 fra hver klasse)
Kl 11.00-11.40	Personalrom	
Matpause		
Kl 11.45- 12.30	Observasjon i 2.kl	
Kl 12.30- 13.10	Observasjon i 6.kl	
Kl 13.15- 13.45	Samtale med rektor	Rektors kontor
Kl 13.45- 14.30	Intervju med ei lærergruppe1.-4.tr	Grupperom
Kl 14.30 – 15.15	Intervju med ei lærergruppe5.-7.tr	Grupperom
Kl 19- 20.30	Foreldremøte	Personalrom

Tirsdag 4. november

TIDSPUNKT	INNHold	ROM
-----------	---------	-----

Kl 08.00 – 08.25	Intervju m/barneveiledere	Rektors kontor
KL 08.30- 09.15	Observasjon i 5.kl	
Kl 09.15-10.00	Observasjon i 4.kl	
Kl 10.15-11.00	Observasjon i 3.kl	
Kl 11.00-11.40	Matpause	Personalrom
Kl 11.40-12.25	Observasjon i 7.kl	
Kl 12.45-13.15	Møte m/rector	Rektors kontor
Kl 13.30 – 15. 00	Arbeid med rapporten	Grupperom

Onsdag 5. november

TIDSPUNKT	INNHold	ROM
Kl 08.30-09.00	Møte m/rector	Rektors kontor
Kl 09.00-11.00	Arbeid m/rapporten	Grupperom
Kl 11.00-11.40	Matpause	Personalrom
Kl 11.40-13.00	Felles arbeidm/rapporten	Grupperom
Kl 13.00-16.00	Arbeid med rapporten	Grupperom

Torsdag 6. november

TIDSPUNKT	INNHold	ROM
Kl. 08.30-11.00	Arbeid med rapport	Grupperom
Kl 11.00-11.40	Matpause	Personalrom
Kl 11.40-12.40	Grupperom	
Ferdigstilling av rapporten		
Kl 12.45- 13.45	Møte m/rector	Rektors kontor
Kl 14.15- 15.30	Legge fram rapporten	Personalrom

Vedlegg C. Metoder

Tema og tid til rådighet virker inn på valg av metode. Det var satt av fire dager til denne vurderingsprosessen. Følgende metoder er benyttet på Solvin skole:

- Innhenting av relevante dokumenter fra skolen
- Utarbeidelse av kriterier og tegn på god praksis
- Intervjuer i grupper av elever, lærere og fagarbeidere
- Observasjoner
- Foreldremøte

Ståstedsanalyse

Ståstedsanalysen ble gjennomgått i kollegiet ca to uker før gjennomføring. Det ble satt av noe tid på skolen til selve gjennomføringen, mens noen valgte p gjøre det hjemme. Ledelse og lærere deltok i undersøkelsen. Hele lærerkollegiet deltok i diskusjon og refleksjon om resultatene.

Dokumentanalyse

Følgende dokumenter er oversendt vurdererne:

- Informasjonshefte for skolen
- Fag- og årsplaner
- Uke- og periodeplaner
- Skjemaer for elev- og utviklingssamtaler
- Skjema for halvårsvurdering
- Skjemaer for medarbeidersamtaler
- Strategikart
- Bakgrunnsmateriale for satsingsområde i kommunen
- Årshjul for skole-hjem samarbeid
- Resultater på nasjonale prøver
- Utdrag fra foreldre- og elevundersøkelsen

Samtaleguider

For å fange lik tematikk, har vurdererne i forkant utarbeidet ulike samtaleguider til hjelp for samtaler med henholdsvis elevgrupper, foreldre og ulike grupper medarbeidere på skolen. Spørsmålene i disse samtaleguidene er alle hentet fra glansbildets tegn på god praksis. Tomme samtaleguider er lagt ved rapporten. Skjema for observasjon li klassen ligger også vedlagt.

Vedlegg D. Tomme samtaleguider

EKSTERN SKOLEVURDERING HØST 2014 – SOLVIN SKOLE, STANGE
SAMTALEGUIDE FOR ELEVER

KRITERIUM	TEGN PÅ GOD PRAKSIS
Elevene deltar aktivt med å vurdere seg sjøl og hverandre	Hvordan vet hva du skal lære i timen? Vet du hva vurderingskriter er? Hvordan gjør du det når du vurderer ditt eget arbeid? Hva gjør du når du vurderer andre elever sitt arbeid? Hvordan du synes det er å få til noe som er vanskelig på skolen?
Lærerne arbeider aktivt med vurdering i undervisningen	Kan du fortelle om hvordan timene begynner og slutter hos dere? Har dere prøvene mens dere fremdeles holder på med et tema eller har dere dem etter at dere har avsluttet temaet? Hvordan vet du at du har nådd et kompetansemål eller læringsmål? Når forteller læreren deg hvordan du kan bli bedre i fagene?
Foreldrene er kjent med lærernes arbeid med vurdering og hva som fører til læring	Vet foreldrene dine hvilke mål du arbeider etter? Hvordan får foreldrene dine greie på om du lærer det skal på skolen? Snakker du noen gang med foreldrene

	dine om hvordan du best lærer?
Skolen er en lærende organisasjon	

EKSTERN SKOLEVURDERING HØST 2014 – SOLVIN SKOLE, STANGE
 SAMTALEGUIDE FOR LÆRERE

KRITERIUM	TEGN PÅ GOD PRAKSIS
Elevene deltar aktivt med å vurdere seg sjøl og hverandre	Hvordan vet elevene hva de skal lære i timen eller i perioden? Hvordan vet du som lærer at elevene har forstått hva de skal lære? Hvordan utvikles vurderingskriteriene? Hvordan får elevene trening i å vurdere egen og andres læring? Er elevene motiverte for læringsarbeidet?
Lærerne arbeider aktivt med vurdering i undervisningen	Hvordan begynner du normalt timene dine? Hvilke ulike vurderingsformer benytter du hyppigst? Hvilket er det viktigste motivet ditt nå du velger vurderingsform? Hva gjør du for at elevene skal reflektere over egen læring? Hva har du fokus på i elevsamtalene dine? Når gir du elevene begrunnede og konstruktive tilbakemeldinger?
Foreldrene er kjent med lærernes arbeid med vurdering og hva som fører til læring	Holdes det separate elevsamtaler om faglig utvikling, samtaler med eleven om anna utvikling og utviklingssamtaler med de foresatte, eller slås noen av disse sammen? Hvordan formidler du dere elevenes måloppnåelse til de foresatte? Diskuterer dere hva som fører til god læring på foreldremøtene? Hvordan sikrer dere at foreldrene vet hvordan de best kan støtte opp om elevenes læring?
Skolen er en lærende organisasjon	Hvor godt vil du si at hele kollegiet kjenner til vurdering som fagfelt? Er det gode og oversiktlige planer for alt utviklingsarbeid ved skolen? Hvordan vil du beskrive delingskulturen

	på skolen? Vil du si at det er lett eller vanskelig å få alle til å gjøre ting som en blir enige om eller som ledelsen bestemmer?
--	--

EKSTERN SKOLEVURDERING HØST 2014 – SOLVIN SKOLE, STANGE
 SAMTALEGUIDE FOR FAGARBEIDERE

KRITERIUM	TEGN PÅ GOD PRAKSIS
Elevene deltar aktivt med å vurdere seg sjøl og hverandre	Hvordan vet elevene hva de skal lære i timen eller i perioden? Hvordan ser du at elevene har forstått hva de skal lære? Hvordan får elevene trening i å vurdere egen og andres læring? Er elevene motiverte for læringsarbeidet?
Lærerne arbeider aktivt med vurdering i undervisningen	Hvordan begynner timene vanligvis? Hvilke ulike vurderingsformer brukes mest? Gjør du noe for at elevene skal reflektere over egen læring? Er jobben din slik at det er aktuelt å gi faglige tilbakemeldinger til eleven? I så fall, hvordan gjør du det?

EKSTERN SKOLEVURDERING HØST 2014 – SOLVIN SKOLE, STANGE
 SPØRSMÅL PÅ FORELDREMØTE 3.11.2014

Nedenfor finner du 6 spørsmål. Spørsmålene skal først besvares individuelt før de diskuteres i gruppe. Gruppens svar legges deretter fram i plenum.

Spørsmål om skolen	Svar
1. Hva mener dere skolen er flink til?	
2. Hva mener dere skolen kan/bør bli flinkere til?	
3. Hva mener dere foreldrene kan bli flinkere til?	
4. Hvordan får dere greie på hva elevene skal lære?	

5. Hvordan formidles resultatene på kartleggingsprøver og nasjonale prøver?	
6. Er tilbakemeldinga fra læreren/skolen til elevene slik at dere kan se hva de skal gjøre for å bli bedre?	

Observasjonsskjema til bruk i klassene

EKSTERN SKOLEVURDERING HØST 2014 – SOLVIN SKOLE, STANGE

TEMA: Underveisvurdering

Kriterium 1: Elevene deltar aktivt med å vurdere seg sjøl og hverandre	Konkrete observasjoner:
Tegn på god praksis: Elevene forstår hvilke læringsmål de arbeider mot i timer og lengre perioder.	
Elevene bruker vurderingskriterier i læringsarbeidet.	
Elevene vurderer seg sjøl og hverandre.	
Elevene er motiverte for læringsarbeidet	
Kriterium nr 2: Lærerne arbeider aktivt med vurdering i undervisningen.	Konkrete observasjoner:
Tegn på god praksis: Lærerne har en tydelig oppstart og avslutning av hver læringsøkt.	
Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det daglige arbeidet med hver enkelt elev.	
Lærerne utfører en vurderingspraksis som bidrar til at	

elevne reflekterer over egen læring.	
Lærerne gir begrunnede og konstruktive framovermeldinger til elevne.	